

Organisering av NAV Valdres 2017

Utskrift til:
Valdreskommunene

Vedlegg:

Utvikling av NAV kontor - myndige og løsningsdyktige
Kommunebrevet 2017 fra Arbeids- og velferdsdirektoratet

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
2	I	23.02.2017	Fylkesdirektør NAV Oppland	Utvikling av NAV kontor - myndige og løsningsdyktige
3	I	03.03.2017	NAV	Kommunebrevet 2017 fra Arbeids- og velferdsdirektoratet

Bakgrunn for saka:

Dette er en felles saksutredning for kommunene i Valdres. Den har tidligere vært til kommunestyrebehandling i Vang kommune 18.02.16. Saken ble utsatt i de resterende kommuner grunnet kommunereformarbeidet. Vang kommune gjorde vedtak om alternativ 0 som representerer dagens struktur. Revidert sak ble behandlet i Nord-Aurdal kommune 24.11.16. Nord-Aurdal fattet vedtak om alternativ 3 som representerer samling av all virksomhet i et felles kontor på Fagernes.

Saken kommer opp på nytt da det nå foreligger vesentlige endringer når det gjelder vurderinger rundt ombygging utgifter av lokalene i Nord-Aurdal, nevnt i forrige sak.

I denne saken skal kommunestyret ta stilling til en strukturell justering av NAV Valdres. NAV Valdres er i dag en organisatorisk enhet med seks lokasjoner. I denne saken vurderes færre lokasjoner, som skal gi bedre og mer effektive tjenester til innbyggerne.

NAV Valdres har vært i funksjon siden 01.01.12 som et vertskommunesamarbeid (§ 28-samarbeid) på kommunesiden. Overgangen til et § 28-samarbeid bygde på evalueringen av det daværende NAV Valdres. Det er på nytt gjennomført en evaluering av dagens organisering av NAV Valdres. Rapporten konkluderer med en anbefaling om å gjennomføre nye strukturelle justeringer for å bedre og effektivisere tjenestene til innbyggerne i Valdres.

Saksopplysninger:

Vertskommuneavtalen

De seks valdreskommunene; Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang har inngått vertskommunesamarbeid om de kommunale oppgavene i NAV-kontoret, der Nord-Aurdal er vertskommune.

Avtalen mellom kommunene er gjeldende fra 1.1.12. Vertskommuneavtalen regulerer samarbeidet mellom de seks Valdreskommunene i forhold til NAV-kontorets oppgaver på kommunal side, og delegerer ansvaret til rådmannen i Nord-Aurdal. Avtalen sier derved at det er rådmannen i Nord-Aurdal som ivaretar kommunenes interesser i partnerskapet; samarbeidsarenaen mellom statlig og kommunal side i NAV-kontoret.

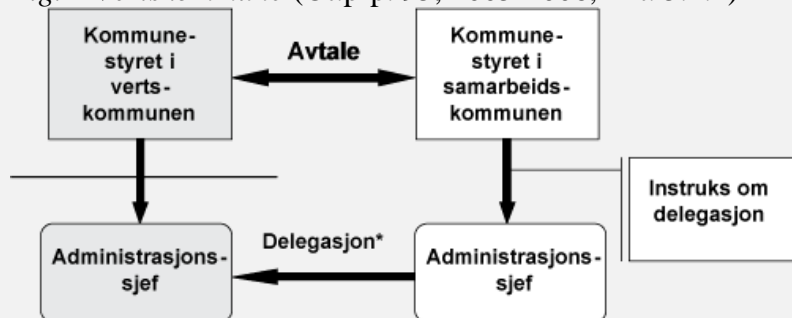
Avtalen sier at det skal være NAV-kontor i alle 6 kommunene, med hovedkontor på Fagernes som skal være bemannet og åpent 5 dager i uka. Videre at innbyggerne i Valdres kan få tjenester ved et hvilket som helst av de 6 kontorene, uavhengig av bokommune. Tiltak i kommunale tjenester som ligger til NAV-kontoret belastes brukerens bokommune.

Endring i avtalen kan gjøres dersom kommunene er enige. Avtalen er ikke tidsbegrenset, men kan sies opp med ett års varsel. Eventuelle tvistemål skal avgjøres ved voldgift.

Avtalen er ihht §. 28b i Kommuneloven:

Dersom kommunesamarbeidet ikke skal dreie seg om å løse prinsipielle saker, kan kommunene opprette et rent *administrativt vertskommunesamarbeid* (fig 1). Kommunene kan da, med hjemmel i § 28 b delegerer beslutningsmyndighet fra egen kommune til vertskommunen, og det blir administrasjonen i vertskommunen som treffer beslutninger innenfor de områder som er avtalt. Samarbeidskommunen har mulighet til å instruere vertskommunen i saker som bare angår deres innbyggere, og videre har samarbeidskommunen omgjøringsmyndighet etter forvaltningslovens § 35 første ledd ¹ i forhold til de vedtak som blir fattet.

Fig. 1 Vertskommune (Ot.prp. 95, 2005-2006, Pkt. 5.2.4)

* Berre saker som ikkje er av prinsipiell betydning

NAV Valdres er en kompetansebedrift med 42 medarbeidere og et totalbudsjett på 80 mill. kr. Totalbudsjettet for kommunene er 41,8 mill. kr², av dette utgjør kontorbudsjettet 17,8 mill. kr og tiltaksbudsjettene (for 6 kommuner) 24,0 mill. kr. Det statlige kontorbudsjettet for 2015 er på 12,2 mill. kr og det statlige tiltaksbudsjettet på 25,8 mill. kr.

¹ Fvl § 35 "Omgjøring av vedtak uten klage, Første ledd: Et forvaltningsorgan kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget dersom a) endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser eller b) underretning om vedtaket ikke er kommet fram til vedkommende og vedtaket heller ikke er offentlig kunngjort, eller c) vedtaket må anses ugyldig"

² Sum utgifter i budsjett 2015, omfatter drift av NAV-kontoret og tiltaksbudsjett for alle 6 kommuner.

Enhetens fremste mål er å bidra til at innbyggere som er i jobb fortsatt kan stå i jobben gjennom sykefraværsoppfølging, og at folk utenfor arbeidslivet får en jobb og der igjennom blir selvberget. For å nå målet er kontakt med næringslivet en nødvendighet.

Overgang til arbeid er det viktigste tiltaket for bekjempelse av fattigdom i Norge. I perioder der en innbygger står uten arbeid, vil NAV også være instansen som bidrar til et økonomisk sikkerhetsnett.

I Valdres er det mange mennesker som trenger bistand fra NAV-kontoret. Tabellen under viser en oversikt over antallet innbyggere i Valdreskommunene som får oppfølging fra NAV-kontoret fordelt etter primær oppgavene.

Det er innbyggere i arbeidsfør alder som er brukere av det lokale NAV-kontoret.

Tabell brukere:

	Arbeids-søkere	Sykmeldte	AAP	Sosialhjelp hovedinntekt siste 6 mnd.	KVP	Aktive brukere med utbetaling Sosialhjelp
Valdres	235	555	486	24	13	223
Sør-Aurdal	39	89	88	4	3	33
Etnedal	15	32	33	1	0	13
Nord-Aurdal	106	200	189	9	3	99
Vestre Slidre	25	79	76	1	4	34
Øystre Slidre	33	98	64	5	1	32
Vang	17	57	36	4	2	12

De fleste i befolkningen vil gjennom NAV sin veiledning per telefon eller selvbetjeningsløsninger på nettet, håndtere andre spørsmål som etaten NAV har ansvar for. Det kan være pensjon, foreldrepenger, søknad om dagpenger osv. På denne måten kan man nå NAV hele døgnet. Det er også åpnet en kanal på mitt NAV der man med sin sikkerhetskode kan logge seg inn og kommunisere direkte med sin veileder. All kommunikasjon er åpen for både veileder og tjenestemottaker. NAV lokalt vil bistå de som av ulike grunner trenger hjelp.

NAV Valdres er organisert som en enhet med seks lokasjoner. Enheten har to styringslinjer, kommune og stat. Den har 19,6 (52%) statlige hjemler og 17,8 (48%) kommunale hjemler (2015). De kommunalt ansatte har alle sitt ansettelsesforhold i Nord-Aurdal kommune.

Tjenesten i nav kontoret er delt opp i avtalte møter og ikke avtalte henvendelser i form av uanmeldt oppmøte i mottak. Alle seks lokasjoner har i dag avtalte møter fem dager i uken med en tilgjengelighet fra 08:00 – 15:30. Ikke avtalte henvendelsene løses for tiden med mulighet for å komme uanmeldt til kontoret i Nord-Aurdal 5 dager i uken mellom kl. 10:00 og 14:00 og to dager i uken i de andre kommunene.

Innbyggerne i Valdres kan med dagens organisering fritt velge hvilket NAV-kontor de vil henvende seg til for ikke planlagt oppmøte. Endringen som ble innført i 2012 med at brukeren fritt kan henvende seg til et NAV kontor i regionen, viser at det er stor mobilitet mellom kommunene. Særlig har Nord-Aurdal mange henvendelser fra innbyggere i andre kommuner,

men også Vestre-Slidle har en del henvendelser fra innbyggere med bostedsadresse i Vang.

Oppfølgingen som blir gitt i NAV-kontoret, er i all hovedsak gjennom avtalte og forberedte møter, der både innbygger og veileder har gjort et forarbeid med hensyn til temaet og problemstillingen som skal løses.

De ansatte i NAV-kontoret må påregne arbeid i alle seks kommunene som ansatt i enheten. Det er nødvendig med hensyn til sikkerheten til de ansatte at det er tre personer på jobb de dagene kontoret er åpent.

Tabellen nedenfor viser antallet ikke avtalte henvendelser til de seks kommunene uke 43.

Tabell:

NAK	SAK	E	VSK	ØSK	V	sum
133	25	18	31	23	19	249

Evaluering av dagens organisasjonsmodell

En evaluering av dagens organisering synliggjør en del svakheter. Rapporten følger vedlagt saken.

Det mest alvorlige med svakhetene er:

- at brukerne i NAV Valdres til stadighet må forholde seg til ny veileder,
- at bedriftene har utfordringer med å vite hvem de skal henvende seg til, og at de også til stadighet må forholde seg til nye veiledere,
- slitasje på ansatte med påfølgende høyt sykefravær
- ledelsesutfordringer med utvikling og drift av tjenesten i seks lokasjoner
- høye kostnader

Det har kommet mange styringssignaler, spesielt de siste par årene, som forventer endringer i NAV.- Arbeids- og sosialdepartementet oppnevnte i mars 2014 en ekspertgruppe med mandat til å vurdere hvordan NAV kan, gi bedre brukeropplevelser, øke overgangen til arbeid og skape myndige NAV-kontor.

Ekspertgruppen har kommet med to rapporter – en delrapport i september 2014 og en hovedrapport i april 2015.

Hovedrapporten tilrår at man oppretter større kontor, og oppsummerer med 5 områder som krever endring med hensyn til tjenesteproduksjonen:

- 1) Rykke nærmere arbeidsmarkedet og arbeidsgiver.
- 2) Større lokal frihet til å tilpasse tjenester til brukernes behov.
- 3) Mindre styring og mer ledelse
- 4) Økt oppmerksomhet på brukeren, ikke systemet
- 5) Sikre kunnskapsbaserte tjenester og kompetanse i møte med brukerne

Anbefaling fra evalueringsrapporten er klar på at det bør arbeides videre med å vurdere ett NAV-kontor i Valdres, og at et felles NAV-kontor i Valdres må ligge i Fagernes, som geografisk sett er et midtpunkt i Valdres – og fordi Fagernes er det ubestridte regionsenteret. Videre sier konklusjonen at alternativt kan en løsning der man reduserer antallet NAV-kontor vurderes. En slik løsning vil ikke i samme grad gi de positive effektene som man vil få i første alternativ, men utfordringene og ressursbruken knyttet til personalkabalen vil bli noe redusert.

Mulige fordeler ved reduksjon av antall lokasjoner:

- Bedre og like tjenester til brukerne i hele regionen, inkludert arbeidsgivere og samarbeidsparter.
- Samling av ressursene gjør det lettere å ivareta den grad av spesialisering som er nødvendig i oppfølging av brukeren.
- Brede og mer robust fagmiljø, og redusert sårbarhet. Rekruttering til kompetanseorganisasjoner er ofte lettere dersom man kan tilby et større arbeidsmiljø.
- Bedre mulighet for organisering og bruk av personalressurser. Frigjør mer ressurser til oppfølging av bruker og strategisk arbeid og utvikling av tjenestene.
- Bedre muligheter for en samordnet innsats og bedret samarbeid med næringslivet og andre samarbeidsparter i regionen. Gjennom bedre kartlegging av behovene i næringslivet, kan NAV mer presist koble kvalifiserte arbeidssøkere til behovene.
- Mer omstillingsdyktig organisasjon ved endringer i rammebetingelser.
- Reduserte administrasjonskostnader og utgifter til bygg/ anlegg.
- Bedre måloppnåelse i overgang til arbeid for bruker, og derved reduserte ytelser til brukerne.

Risikovurdering og risikoreducerende tiltak av samlet tjenesteyting

Mulige ulemper ved reduksjon av antall lokasjoner:

- Utvidet reiseavstand og redusert tilgjengelighet for noen av brukerne.
- Større avstand til noen av samarbeidspartene.
- Ny omstilling for de ansatte.
- Produksjonsdropp i omstillingsperioden.
- Utarbeiding av nye rutiner, bl.a. for samhandling med noen av samarbeidspartene.
- Utfordringer med lokaliteter som skal huse flere medarbeidere.

Det er viktig at brukere og samarbeidspartnere lett kan kontakte NAV-kontoret. I Norge i dag er telefon tilgjengelig for alle. For de aller fleste vil også muligheten for å benytte elektronisk kommunikasjon være tilstede.

Muligheten for å finne avtalt tid og snakke med sin veileder per telefon bør forbedres med en samlet tjenesteyting. Dette innebærer at det lokale NAV-kontoret må ha sitt eget telefonmottak der den som ønsker råd og veiledning kan få gjort en avtale med sin veileder. I saker der det er snakk om akutthjelp vil NAV-kontoret prioritere saken innen 24 timer.

Ved samlet tjenesteyting av NAV sine tjenester er det viktig at dialogen med tjenesteapparatet i den enkelte kommune opprettholdes. Leder og avdelingsledere vil måtte delta på møter på systemnivå, og NAV-veiledere vil komme ut i kommunene når det er ansvarsgruppemøter der flere, som yter tjenester, samles sammen med bruker for å koordinere tjenestene.

Når reduksjon av antallet lokasjoner risikovurderes, nevnes de som ikke kommer seg til NAV-kontoret, eller synes at terskelen for å kontakte NAV er høy. For det lokale NAV-kontoret kan dette gjelde mennesker med sammensatte utfordringer med blant annet den psykiske helsen. Ved en slik problemstilling, vil det med stor sannsynlighet være behov for hjelp fra flere i det offentlige velferdssystemet.

I slike tilfeller er det viktig at utfordringen blir meldt og at tjenesteapparatet oppsøker mennesket med hjelpebehov. Dette er en utfordring som kan være lik om tjenesten ytes i samme kommune eller i nabokommunen.

De fleste som har behov for NAV sine tjenester har sertifikat og bil, men ikke alle. Alternativet for de som ikke har egen bil, er ofte offentlig kommunikasjon gjennom buss. Det vil være mulig å planlegge avtalte samtaler som koordinerer med offentlig kommunikasjon. Men, tilgjengeligheten til offentlig kommunikasjon varierer ut fra hvor man bor i Valdres. Fra ytterkantene i regionen vår er det mer utfordrende, og avstanden fra Tyinkrysset til Fagernes er om lag 7,5 mil.

En av oppgavene til NAV-kontoret er å bistå raskt med økonomisk sosialhjelp til de som står uten midler. Dette omtales som akutthjelp. Akutthjelp har prioritet, og de som kontakter NAV med dette hjelpebehovet skal som hovedregel få behandlet sin sak samme dag, og saksbehandlingen skal maksimalt strekke seg over 24 timer. NAV-kontoret har rutiner som vil sikre dette også ved samlet tjenesteyting.

Ulike modeller.

Vurderingen på hvilken modell for NAV i Valdres som vil gi best tjenester til brukerne må ta i seg en vurdering av helheten, også at avstandene fra ytterkantene i Valdres til Fagernes.

Ut fra denne bakgrunnen er det i saken vurdert:

- 0) Beholde dagens organisering
- 1) Samle ikke avtalte henvendelser til Nord-Aurdal og opprettholde lokasjon for samtaler i Sør-Aurdal og Vang (Dagens lokaler i de tre lokasjonene)
- 2) Samle ikke avtalte henvendelser til Nord-Aurdal og opprettholde lokasjon for samtaler i Sør-Aurdal og en kontor plass med NAV tilgang i Vang. (Dagens lokaler i Sør-Aurdal, en tilpasning og trolig utvidelse i Nord-Aurdal, og en kontor plass i Vang)
- 3) Samle all tjenesteyting til Nord-Aurdal

Om kommunene ikke blir enige om modell kan alternativene være som følger:

- Sekskommuneavtale som i dag, men alle kommuner som ønsker å beholde eget kontor betaler ekstra til fellesskapet for å beholde den løsningen/ tjenesten. Det betyr ikke bare leiekostnader, men kostnader knyttet til drift og bemanning av ekstra kontor.
- Eksisterende vertskommuneavtale blir sagt opp. De kommuner som ønsker et fortsatt samarbeid om en modell med felles kontor på Fagernes, kan inngå ny vertskommuneavtale og ny partnerskapsavtale med NAV stat.

Forhold til sentrale føringer Stortingsmelding 33; NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet

Stortingsmelding 33 tar utgangspunkt i sluttrapporten til ekspertgruppen, som er vist til i saken under «Evaluering av dagens organisasjonsmodell». Regjeringen redegjør i Meld. St. 33 hvordan den følger opp ekspertgruppens rapport ved å styrke den arbeidsrettede oppfølgingen ved NAV-kontorene, og å styrke etatens arbeidsmarkedsinnsats også overfor arbeidsgiverne. Meldingen sier også hvordan rammene for samarbeidet i partnerskapet mellom stat og kommune kan understøtte denne retningen.

Innledningsvis beskriver Meld. St. 33 endringer i oppgaver ved NAV-kontorene. Den demografiske utviklingen tilsier at forsørgelsesbyrden (antall ikke-yrkesaktive i forhold til

antall yrkesaktive) vil øke, noe som gjør at NAV må håndtere stadig flere brukere. Et område som krever ekstra oppmerksomhet, er økning i trygdeytelser på bakgrunn av psykiske eller psykososiale lidelser og plager, særlig blant unge. Det er også fremdeles en del frafall fra videregående skole.

Videre vil flyktningssituasjonen, med høy innvandring fra Asia og Afrika, gi NAV økte og til dels nye utfordringer. Sett opp mot en situasjon der det blir stadig færre arbeidsplasser for personer uten formell kompetanse, blir det viktig at NAV klarer å gi tilstrekkelig bistand for dem som faller utenfor arbeidslivet.

Videre medfører utviklingen av oppgavedeling i Arbeids- og velferdsetaten, med f.eks. opprettelse av forvaltningsenheter og spesialisert oppgavedeling i kontaktsentrene, at oppgavene til det lokale NAV-kontoret er endret over tid. Sammen med videreutvikling av IKT-løsningene, som har gitt flere og bedre selvbetjeningsløsninger, danner dette et bakteppe for å se på hvordan det er hensiktsmessig å organisere NAV-kontorene i «en ny tid».

I Meld. St. 33 viser regjeringen til at ved å gi NAV-kontorene økt myndighet og handlefrihet vil man på lokalt nivå kunne sikre bedre tilpassede tjenester og også gi den enkelte økt innflytelse over eget liv. Lokal innsikt og handlefrihet i forhold til tiltak og virkemidler gir større sjanse for treffsikker bruk og bedre resultater. Kontorene skal i større grad måles på resultater, og ha større handlefrihet på aktiviteter og oppgaver.

For å få til dette, og samtidig sikre god kvalitet og likebehandling, stilles økte krav til en profesjonell veilederrolle, systematisk utveksling av god praksis og aksept for ulike lokale løsninger (s 11). For å oppnå målsettingene og «for å bygge bredere fagmiljøer og bedre ivareta rettssikkerheten ved kontorene» (s 19) er det nødvendig å samle ressurser i større NAV-kontor gjennom f.eks. interkommunalt samarbeid.

Ekspertgruppens sluttrapport som ble lagt fram i april 2015, konkluderte bl.a. med at en større del av avklarings- og oppfølgingsarbeidet burde utføres av NAV-kontoret i stedet for å kjøpe tiltak, som i dag.

Rapporten peker også på at styring og rapportering i større grad må legge vekt på resultater for brukerne, og i mindre grad telling av gjennomførte aktiviteter. Slike endringer vil medføre at NAV-kontoret bruker mer av tiden på kontakt med bruker og med arbeidsmarkedet, og vil bl.a. tilføre mer markedskompetanse til NAV-kontoret.

For å få dette til må det bli færre NAV-kontor med større kompetansemiljøer, som jobber i forhold til naturlige arbeidsmarkedsområder. (Kap 2)

I Kap 4 konkluderes bl.a. med at «Arbeids- og velferdsetaten skal få økt fleksibilitet for selv å kunne velge om avklarings- og oppfølgings tjenester skal kjøpes av eksterne tiltaksarrangører eller foregå i egenregi innen avklarte økonomiske rammer.» (s.66)

Å utføre tiltak i NAV-kontoret fremfor å kjøpe tiltaksplasser, betyr mer ressurser til NAV-kontoret. Dersom NAV Valdres skal komme i posisjon for å få benytte denne omtalte fleksibiliteten, er det en forutsetning at vi blir regnet som et «myndig» NAV-kontor. Da må vi være organisert slik at vi er robuste nok til å ta på oss disse oppgavene. Hva som blir regnet som et «myndig» NAV-kontor er ennå ikke klart definert, men ut fra de signaler vi har fått, er vi ikke der med dagens organisering.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har foretatt analyser på arbeidsbelastning i NAV-kontorene, og disse viser at det er store forskjeller kontorene imellom. Gjennomgående er arbeidsbelastningen mindre i de minste kontorene. Dette henger i stor grad sammen med garantibestemmelsen om statlig minimumsbemanning, og Arbeids- og velferdsdirektoratet

støtter forslag om å avvikle denne garantien, og at det bør bli færre NAV-kontor, i underkant av 200 i landet.

«Direktoratet varsler at i den grad det ikke er mulig å få dette til, vil etaten vurdere å samle deler av den statlige kompetansen i enheter som dekker flere kommuner. Dette kan f.eks. gjøres ved å flytte oppgaver knyttet til oppfølging mot arbeid og aktivitet til større regionssentre, samtidig som enkelte av Arbeids- og velferdsetatens oppgaver som veiledning i selvbetjeningsløsninger for alderspensjon og andre ytelser, vil kunne bli ivare tatt av kommunale enheter» (s 27).

I Kap. 5 konkluderer regjeringen med at de bl.a. vil *«Stimulere til større NAV-kontor både gjennom kommunesammenslåinger og interkommunalt samarbeid for å bygge bredere fagmiljøer og bedre ivareta rettssikkerheten ved NAV-kontorene.» (s 80).*

Å samle ressurser/ fagmiljø på færre lokasjoner vil gi en mer rettferdig arbeidsbelastning innad i NAV Valdres, og bedre ressursutnyttelse. Dersom kommunene velger å stemme ned dette forslaget kan staten, ut fra det direktoratet varsler her, likevel bestemme å samle hoveddelen av de statlige oppgavene på Fagernes. Det må da fremforhandles nye avtaler mellom kommunene og staten i partnerskapet.

I kommuneproposisjonen 2017 s. 115 er det varslet at regjeringen vil innføre aktivitetsplikten for sosialhjelp fra 01.01.17, i første omgang for personer under 30 år. Dette vil minimum kreve en ekstra ressurs på NAV-kontoret, samt evt. kostnader til aktivitetstilbud i kommunene. Vi forventer at de økte kostnadene dette medfører for kommunene, i stor grad vil kunne absorberes av innsparinger knyttet til en samlokalisering av ressursene ved NAV Valdres.

Behov for utstyrsoppgraderinger

Mye inventar og utstyr ved NAV Valdres er innkjøpt ved etableringen av NAV Valdres, og noe må skiftes ut fordi det ikke lengre fungerer i nettverk med nyere teknologi. NAV Valdres har allerede måttet skifte ut de fleste skriverne, men har prøvd å holde dette på et minimum fordi dette er dyre maskiner, og vi ønsker ikke å kjøpe inn utstyr som vil bli til overs ved en evt. beslutning om strukturendringer (jf. denne saken).

Den største utgiften som ligger framfor oss nå er skifte av videokonferanseutstyr. Vi kan pr. i dag ikke vise presentasjoner via videokonferanse, og bildet er svært dårlig. Dette er kritisk for driften av NAV Valdres når vi er plassert på seks lokasjoner, fordi vi bruker videokonferanse for felles møter og informasjon til alle ansatte. Innkjøp av nytt utstyr til seks kontorer vil bli svært dyrt, vi må regne med nærmere kr 200 000,- for komplett utstyr pr. kontor. Vi har derfor forventet innkjøp inntil framtidig struktur er avgjort.

Brukerutvalget

NAV har brukerutvalg både for fylket, brukerutvalget for NAV Oppland, og lokalt, Brukerutvalget for NAV Valdres. Begge brukerutvalgene gir sin tilslutning til å samle tjenesteytingen.

Økonomi

Det foreligger relativt store innsparingsmuligheter ved å samle tjenesteytingen. Innsparingene er knyttet til følgende to hovedelementer:

- 1) Eiendomskostnader

- 2) Andre driftskostnader, som reisekostnader, kopimaskiner, skrivere, videokonferanseutstyr osv.

Det vil også være naturlig å vurdere lønnskostnadene etter ett års drift etter omorganisering, da samlet tjenesteyting med stor sannsynlighet vil effektivisere tjenesteytingen mht. veiledning i mottak.

Endring i eiendomskostnader

Eiendomskostnadene til NAV Valdres består av husleie og drift av lokaler. Disse betales samlet av NAV Valdres og deles mellom stat og kommune etter vedtatt fordelingsnøkkel. Kommunenes andel inngår i det kommunale kontorbudsjettet og fordeles mellom kommunene etter fordelingsnøkkelen (folketall).

NAV har langsiktige leiekontrakter for lokalene i Valdres. Disse kan sies opp med 12 måneders varsel ved organisasjonsendringer som er vedtatt av direktoratet.

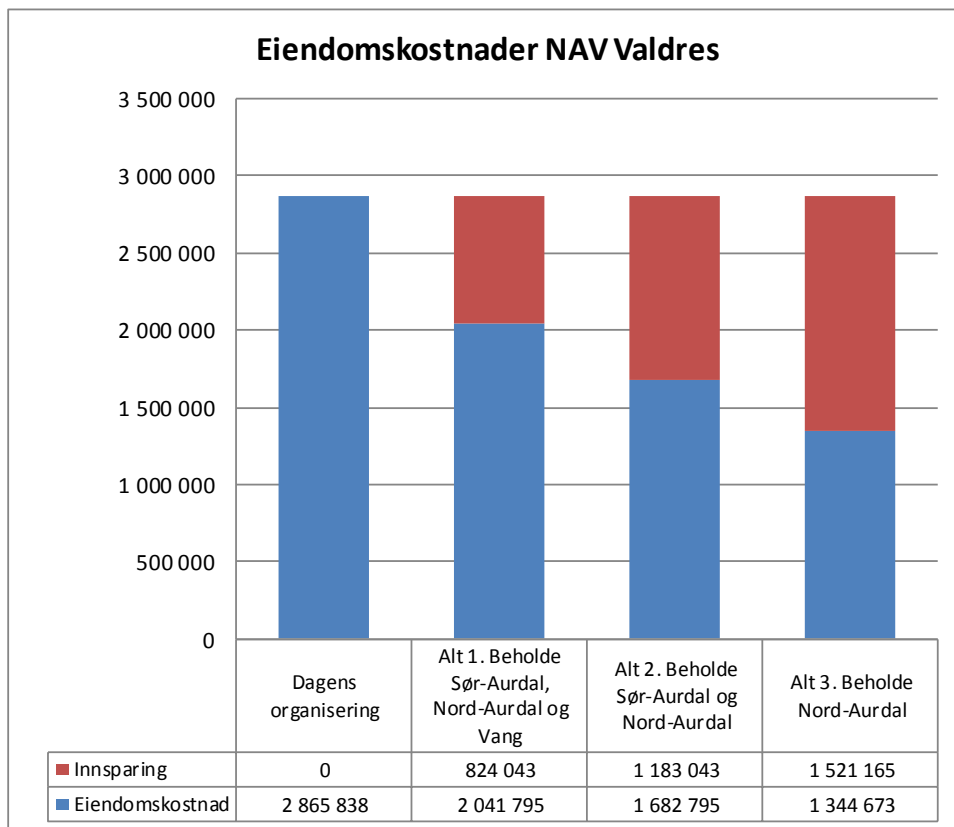
Dersom opphøret av samlokaliseringen gjør at den underliggende leiekontrakten ikke lenger kan nyttiggjøres, skal partene dele kostnadene knyttet til leieforholdet så lenge leieforholdet løper, fordelt etter gjennomsnittlig fordelingsnøkkel fram til opphøret.

Den part som er part i leiekontrakten plikter å arbeide for at kostnadene knyttet til den underliggende leiekontrakten blir så lav som mulig i perioden etter at lokalene ikke lenger benyttes av partene, for eksempel gjennom framleie eller gjennom forhandlinger med utleier. Kostnadene knyttet til dette fordeles i henhold til gjennomsnittlig fordelingsnøkkel fram til opphøret. Reguleringen over gjelder tilsvarende der det kan skje en delvis utnyttelse av lokalene.

Eiendomskostnadene i den enkelte kommune er som følger:

Lokasjon	Utleier	Husleie	Felles-kostnader	Eiendoms-kostnad
Etnedal	Etnedal Sparebank	169 800	93 495	263 295
Sør-Aurdal	Sør-Aurdal kommune	260 359	77 763	338 122
Nord-Aurdal	Nord-Aurdal kommune	845 241	499 432	1 344 673
Øystre Slidre	Øystre Slidre kommune	146 740	70 008	216 748
Vestre Slidre	Vestre Slidre kommune	344 000	0	344 000
Vang	Vang kommune	359 000	0	359 000
NAV Valdres		2 125 140	740 698	2 865 838

For de tre alternativene som vurderes, kan følgende innsparinger i eiendomskostnader skisseres. Dette gir ikke det hele bilde da det vil påløpe økte leiekostnader i Nord-Aurdal som følge av økt areal.

Innsparingen vil deles mellom kommunene og NAV stat etter vedtatt fordelingsnøkkel. Etter fordelingsnøkkelen betaler kommunene 48% av felleskostnader (som kontordrift) og følgelig vil innsparingen for kommunene i Valdres vil utgjøre 48% av den samlede innsparingen. Dette gir følgende innsparing i eiendomskostnader:

	Eiendoms-kostnad	Innsparing	Innsparing kommune
Dagens organisering	2 865 838	0	0
Alt 1. Beholde Sør-Aurdal, Nord-Aurdal og Vang	2 041 795	824 043	395 541
Alt 2. Beholde Sør-Aurdal og Nord-Aurdal	1 682 795	1 183 043	567 861
Alt 3. Beholde Nord-Aurdal	1 344 673	1 521 165	730 159

*Alternativ 2 inneholder også en kontorclass i Vang.

Eiendomskostnader fram til utløp av eksisterende leieavtaler:

Eiendomskostnader	[kr/år]
0540 Sør-Aurdal	338 122
0541 Etnedal	263 295
0542 Nord-Aurdal	
0543 Vestre Slidre	344 000
0544 Øystre Slidre	216 748
0545 Vang	359 000
Totalt	919 748
kommunal andel (48%)	441 479
andel stat (52%)	478 269

	folkemengde	andel	andel eiendoms- kostnad [kr/år]
0540 Sør-Aurdal	3058	17 %	781
0541 Etnedal	1321	7 %	736
0542 Nord-Aurdal	6458	36 %	038
0543 Vestre Slidre	2168	12 %	726
0544 Øystre Slidre	3220	18 %	796
0545 Vang	1590	9 %	402
Totalt	17815	100 %	479

Det er inngått husleiekontrakter mellom NAV Oppland og de enkelte kommunene. Disse husleieavtalene er inngått første halvår 2009 og løper fast i 10 år fra overtakelsestidspunkt, typisk 01.03.2009.

En eventuell terminering av huseleiekontaktene før utløpet av tiårsperioden er et forhold mellom NAV Oppland og den enkelte kommune.

Kostnadene ved å la husleiekontraktene løpe til utløpsdato framkommer av tabellene over. Husleiekostnader i Nord-Aurdal er ikke tatt inn i oversikten over da kontoret på Fagernes vil være sentralt i NAV Valdres uavhengig av hvilket alternativ som velges. Det er med andre ord merkostnadene for partnerskapet, fordelt etter folketall på kommunene, som framkommer i tabellene over, oppgitt i kroner per år, ved at eksisterende husleiekontrakter løper til utløpsdato, typisk 01.03.2019.

Andre driftskostnader

Det er gjort en vurdering av mulighetene for å spare andre driftskostnader ved en organisasjonsendring. Det er sett på reisekostnader og andre driftskostnader. I vurderingen er det bl.a. sett på NAV Hadeland som omfatter kommunene Lunner og Gran, har én lokasjon og er noe større enn NAV Valdres. Denne vurderingen indikerer et innsparingspotensial for andre driftskostnader på 250 000 kr. Av dette vil innsparingen for kommunene i Valdres, etter dagens fordelingsnøkkel, utgjøre 120 000 kr årlig.

Samlet innsparing for kommunene

Tabellen under synliggjør kommunenes samlede innsparing uten å ta hensyn til eventuelle økte kostnader i en utvidelse av Nord-Aurdal.

	Innsparing
Dagens organisering	0
Alt 1. Beholde Sør-Aurdal, Nord-Aurdal og Vang	515 541
Alt 2. Beholde Sør-Aurdal og Nord-Aurdal	687 861
Alt 3. Beholde Nord-Aurdal	850 159

*Alternativ 2 inneholder også en kontor plass i Vang.

Kostnader ved endret driftsform av NAV kontoret i Nord-Aurdal

Som et ledd i tilpasningen til Meld. St. 33 foregår det en omstilling i NAV der tjenestene i størst mulig grad skal leveres via en kombinasjon av elektroniske løsninger på internett, og ved at den NAV-ansatte i større grad møter brukeren på arenaer utenfor NAV- kontoret. Ved å samle tjenesteproduksjonen til Nord- Aurdal må det fortas enkle tilpasninger for samtalerom samt noen nye kontor plasser.

Ved å omprioritere bruken av det store mottaksarealet i eksisterende kontorløsning bidrar dette til at NAV-lokalene i rådhuset i NAK kan brukes mer effektiv, og at behov for utvidelse av totalarealet er mindre påkrevet enn tidligere antatt.

Det kan imidlertid bli aktuelt å gjøre noen tiltak, litt avhengig av hvor mange som får sin arbeidsplass der etter en evt. sammenslåing. Men på nåværende tidspunkt ser en det ikke påkrevd med en større ombygging, men heller å foreta en enklere oppdeling av eksisterende areal med lettvegger osv. i tillegg til å leie ledige lokaler i tilstøtende etasje om det skulle vise seg nødvendig.

Her har NAV gjort et estimat på utgifter ved en tilpassing av lokalene på rådhuset i Nord-Aurdal:

Lokaler på Fagernes

- Tilgjengelig areal etter at kommunerevisjonen flyttet ut.
- Noe areal i 1. etg.
- **Kostnad (foreløpig utrekn.): 282 658**
– Kommunenes del: 144 155 (51%)

	Innsparing	
Dagens organisering	0	
Alt 1. Beholde Sør-Aurdal, Nord-Aurdal og Vang	515 541	
Alt 2. Beholde Sør-Aurdal og Nord-Aurdal	687 861	543 706
Alt 3. Beholde Nord-Aurdal	850 159	706 004

Vurdering:

På bakgrunn av evalueringen av NAV-kontoret og saksopplysningene ovenfor vil rådmannen tilrå å endre dagens organisering.

Ved å legge til rette for større stabilitet av veiledere, og stor tilgjengelighet gjennom planlagte råd og veiledningssamtaler, vil brukeropplevelsen og kvaliteten i tjenesteytingen med stor sannsynlighet økes. Gjennom å foreta endringene kan NAV Valdres gi større oppmerksomhet til brukerne, og mindre oppmerksomhet til systemene.

Rådmannen vurderer også innsparingspotensialet i endret modell som betydelig. Dette gjelder ikke bare sparte eiendomsutgifter, men i enda større grad en forventning om at større arbeidsrettet fokus, samt at sterkere individuell oppfølging av brukerne vil slå ut positivt ved at flere trolig kommer ut i arbeid.

Det er grunn til å ha med i vurderingen at flere mennesker vil ha behov for oppfølging av NAV i årene som kommer, med tanke på at kommunene i Valdres tar større ansvar i å bosette flere flyktninger. Det er viktig at NAV Valdres møter denne utfordringen med tilstrekkelig og riktig ressursbruk, slik at denne gruppen skal komme raskest mulig videre til arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram. Dette krever at NAV har tilstrekkelig spisskompetanse på feltet og ikke minst at man etablerer gode samarbeidsrutiner med kommunale flyktningkontor. Det er større mulighet for spisskompetanse og skreddersøm av tilbud for spesielle grupper om man samler ressursene i NAV Valdres på ett større kontor.

Evalueringen av NAV Valdres viser også at godt samarbeid med andre kommunale tilbud ikke er avhengig av tilstedeværelse i de ulike kommunene, men fungerer svært godt for de deler av NAV som har sitt hovedkontor på Fagernes.

Ved å samle alle ressurser til ett kontor vil NAV Valdres kunne vurderes som et slikt kontor. Rådmannen vurderer at dersom det kommer et vedtak som gir NAV Valdres mulighet for å være et ressurscenter, med flere statlige arbeidsplasser i regionen, bør alle ressurser samles.

I valget av de ulike modellene er alternativ 1, 2 og 3 vurdert. I disse tre alternativene er oppmøte for ikke planlagt henvendelse lagt til kontoret i regionscenteret. Det er lokasjoner for de planlagte oppfølgingsamtalene som skiller alternativene.

Alternativ 3 gir den største langvarige innsparingsgevinsten, men dagens ikt løsninger vil gi mindre fleksibilitet i forhold til å kunne holde oppfølgingsamtaler desentralisert ved behov. Samtidig vil en samling av personalet medføre større kompetanseteam og derigjennom legge til rette for å kunne vurderes som et kontor som kan håndtere kjerneoppgaver i NAV kontoret. Dette vil gi brukerne i Valdres en bedre tjeneste.

Alternativ 3 har også en fordel i forhold til at alle oppfølgingsprogrammer kan samles til en enhet.

Alternativ 2 vil etter rådmannens vurdering ivareta både behovet for nærhet og effektivisering. Det innebærer at NAV kan benytte en kontor plass nord i Valdres, men at man reduserer arealbruken i det eksisterende NAV-kontoret.

Modellen innebærer også at tjenestemottakere kan motta planlagt oppfølging sør i Valdres, og at denne lokasjonen har faste kontor plasser for medarbeidere. Ved denne modellen vil ombyggingskostnadene i Nord-Aurdal kontoret reduseres.

Modellen medfører noe mindre fleksibilitet med hensyn til å organisere oppfølgingen av brukere og bedrifter.

De ansatte som jobber i samme team vil ikke på samme måte som i alternativ 3, kunne utnytte hverandres kompetanse til det beste for bruker. Alternativ 2 medfører ikke en tilstrekkelig samling av ressursene for å kunne bli vurdert som et kontor som kan håndtere kjerneoppgaver i NAV.

Alternativ 1 gir kortere reiseavstand for innbyggere som bor lang nord og langt sør i Valdres. Det medfører ombyggingskostnader i samme størrelsesorden som i alternativ 2 i vertskommunen. Den langsiktige årlige innsparingen er redusert.

Alternativet vil medføre at teamene har mindre grad av samhandling. Det innebærer også større reisekostnader og at flere ansatte må forholde seg til flere arbeidsplasser. Det er en risiko for at denne modellen ikke gir tilstrekkelig effekt med hensyn til bedre brukeropplevelser.

Alternativ 0

I dette alternativet ligger det ingen endring fra dagens struktur.

NAV Valdres bør tilpasses mulighetene for flere statlige arbeidsplasser Valdreskommunene bør være på banen for å organisere NAV Valdres slik at NAV stat skal være villig til å gjøre det til et kjernekontor for visse oppgaver. En bør derfor være forberedt på å forta en evaluering av ny organisering innen en tidsperiode på tre år.

Utviklingen av mobile ikt-løsninger går framover, og dersom det medfører større fleksibilitet for saksbehandling utenfor NAV-kontoret er det grunnlag for å samle all tjenesteproduksjon slik Alternativ 3 beskriver, og slik tilrådningsen foreligger i evalueringsrapporten.

I arbeidet videre vil man søke skjønnsmidler, og arbeide for mulige støtter til finansiering for engangskostnaden som følger av bygningstekniske endringer.

Endringene kan tre i kraft i løpet av 2018, økonomisk effekt kan først tas ut når mindre bygningstekniske endringer er gjennomført i Nord-Aurdal og eksisterende husleieavtaler er avsluttet.

Rådmannen vil på bakgrunn av vurderingene legge fram saken med to ulike forslag til løsning. Dette blir gjort for å synliggjøre ulike modeller for videre samarbeid på NAV området i Valdres.

Rådmannen legg saka fram med slikt forslag til vedtak:

Løsning. 1

1. NAV Valdres organiseres som beskrevet i alternativ 3 - NAV Valdres samler all sin tjenesteyting i Nord-Aurdal.
2. NAV Valdres sin nye organisering evalueres innen 3 år.
3. Dersom samlokaliseringen gjør at den underliggende leiekontrakten ikke lenger kan nyttiggjøres, skal partene dele kostnadene knyttet til leieforholdet så lenge leieforholdet løper, fordelt etter gjennomsnittlig fordelingsnøkkel fram til opphøret.
4. Den part som er part i leiekontrakten plikter å arbeide for at kostnadene knyttet til den underliggende leiekontrakten blir så lav som mulig i perioden etter at lokalene ikke lenger benyttes av partene, for eksempel gjennom framleie eller gjennom forhandlinger med utleier. Kostnadene knyttet til dette fordeles i henhold til gjennomsnittlig fordelingsnøkkel fram til opphøret. Reguleringen over gjelder tilsvarende der det kan skje en delvis utnyttelse av lokalene.

Løsning. 2

1. Kommunen ønsker å inngå ny samarbeidsavtale med de av Valdreskommunene som velger alternativ 3, der tjenestene i NAV blir samlet til ett kontorfellesskap i Nord-Aurdal.
2. Samarbeidsavtalen om NAV Valdres mellom Nord-Aurdal, Sør-Aurdal, Etnedal, Øystre Slidre, Vang og Vestre Slidre kommuner sies opp med ett års varsel.
3. Partnerskapsavtalen mellom kommunene Nord-Aurdal, Sør-Aurdal, Etnedal, Øystre Slidre, Vang og Vestre Slidre, og NAV stat bes reforhandlet med virkning på seks mnd.

Rett møtebok: